

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос Макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильсүм
пътхапам
кынчелжъягъбу кынджын

№ 54 (22263)

2021-рэ ильс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
ГЪЭТХАПЭМ и 31-рэ

ОСЭ ГЬЭНЭФАГЬЭ ИИЭП

Къыхэтутыгъехэр ыкы
нэмькі къзбархэр
тисайт ижүүгүотштых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээст

Псэуальэу ашыгъэхэр, агъэкъэжьыгъэхэр зэригъэлъэгъугъэх

АР-м и Лышъхъэу Къумпыл Мурат тыгъусэ
Тэхъутэмыкье районым ит поселкэу Инэм
шылаагъ.

Апэ ащ культурэм, спортым
зыщапыльхэ зыгъэпсэфыпэ
Гупчэу поселкэм щагъэкъэжын
гъэр зэригъэлъэгъугъ. Республикаэм
социальнэ ыкы экономикэ
хэхъоныгъэхэр егъешыгъэнхэм
фытегъэпсихъэгъэунэе
программэм къыдыхэлъятаагъэу
агъэцэкъэжьыгъэ социальнэ
псэуальэхэм ар ашыщ. Пстэумкы
сомэ миллион 54,3-м ехъу
пэхухъагъ.

Зыгъэпсэфыпэ Гупчэр зыгъ
чэт унэр 1980-рэ ильэсир ары

зашыгъэр, жыы хъугъэу, гъэцэкъэжынхэр зищыкъэгъагъэр
бэшлагъэ. Программэм иштуагъэкъэ
ащ иунашхъэ, ипчэхэр, шхъаныгъупчъэхэр, псым,
электричествэм, фабэм якулайхъэхэр
щызэблахъугъэх, ыклюци
ыкыбы дэпкъхэр агъэкъэжьыгъэ,
интернет ращэллагъ,
машлом зыкъыштэмэ макъэ
зыгъэущтыр щагъэпсигъ, сэкъятныгъэ
зилэхэм ящыклагъэхэри
кыдалъятаагъэх.

Джы ащ клуб зэфэшхъяфэу

32-рэ щагъэпсигъ, ахэм нэбгирэ 700 ахэт. Джащ фэдэу
экспозиции 4 захахъэрэ ыкы экспонат 5000 зычэль музей
хэт, тхыльеджапэу агъэкъэжын
гъэм ифонд тхыль 14589-рэ
чээль. Концертхэр къызщатырэ
залхэм лъэхъаным къызди
хыгъэу ящыкъэгъэ пстэур
ачлагъяуцагъ. Ахэм анамыкъэу,
Гупчэм 2020-рэ ильэсийн зэ
нэкъокъум теклоныгъэр къыщидихи,
кином и Фонд сомэ миллион
5 къыифитлупшигъ, ашкэ
кинозал агъэпсигъ.

АР-м и Лышъхъэу кинозалыкъэр зэригъэлъэгъугъ, «3D»
зыфалорэ нэгъундажхэр ыупльэ-
клюгъэх, клуб ыкы студие зэфэшхъяфэу
иоф щызышэхэрэм ачлехъагъ, ахэм зашызыгъасэхэрэм
гушыгъэгъу афэхъугъ.

Къумпыл Мурат мыш фэдэу

культурэм зыщапыльхэ зыгъэпсэфыпэ учреждениехэм яз
гъэшшомбгъун лъэшэу иоф зэрэдашшэрэм къыкыгъэтхыгъ.
Республикаэм ипащэ зэрилтийтэрэмкъэ, ахэр цыфхэм агу
рихъэу гъэпсигъэнхэ, плэуж
пстэури зээзыгхыре гупчэхэх
хүунхэ фое.

Мы поселкэм чылпэ 240-рэ
зилэ къэлэццыкы ыыгыплакъ
шашы, 2019-рэ ильэсийн итыгъээзэ
мазэ къыщызэуахыгъ.
Ары нэужым АР-м и Лышъхъэу
зыдэшшиагъэр. «Нэфсэт»
зыцэ ыыгыплэр лъэпкэ
проектэу «Демографием» къыдыхэлъятаагъу ашыгъэхэм
ашыщ, пстэумкы сомэ миллион
170-рэ пэхухъагъ.
Ащ иштуагъэкъэ поселкэм къэлэццыкы

(Икъяух я 2-рэ нэклуб. ит).

Псэуальэу ашыгъэхэр, агъэкіэжьыгъэхэр зэригъэлъэгъугъэх

(Икіеух).

Іыгъыпіхэмкіе гумакыгъоу
илагъэр дэгъэзижыгъэ хуугъэ,
чэзыу яэжъэп.

Къумпыл Мурат Іыгъыпіэр зэрэгъэпсыгъэр зэригъэлъэгъу, ипащ, иофыишіхэм гүшілэгъу афэхъуг. Адыгабзэм, адигэ культурэм, шэн-хабзэхэм язэгъэшэн лъашеу аш щыпылъых. Ныдэлъфыбзэр ашызэрагъашэу купиту агъэпсыгъ. Ахэм адигэ унагъохэм къарыкыгъэхэм ямызакъоу, нэмикл лъепкъхэм къаҳкыгъэгэ кілэццыкъухэри арысых.

— УФ-м и Президентэу Владимир Путиним кілэццыкъу ыгъыпіхэмкіе чэзыу щымы-іэжынэу пшъэриль къытфишыгъ, — къыуагъ Къумпыл

Мурат. — Аужырэ ильэситүм ыгъыпілбгъу кіеу республикэм щытышыгъ, тоф зышэрэ учрежденишиимэ зядгъэушъомбгъуным пае, унакіэхэр аптышыхъажыгъэх. Мы ильэсэм федеральне бюджетым къыхэхыгъэ ахъщекіе чылпі 480-рэ къатэу кілэццыкъу ыгъыпілл Красногвардейскэ ыкыли Шэуджэн районхэм ашытшыщых. А зепстэумэ кілэццыкъухэр еджаплэм чымыхъэхээ гъесэнгъэ ягъэгъотыгъээнимкіе амалхэр нахышу къашыщ, ыгъыпіхэм нахь къызлекілгъэхъэгъошу хуущтых.

ХҮТ Нэфсэт.

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

2022-рэ ильэсэм аухын гухэлъ я!

АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат тыгъусэ поселкэу Инэм зыщэлэм мы псэуплэм икіеу къуаджэу Бжыхъекъоякъем екүре гъогум щашырэ зэхэкыпіеми еплыгъ, тофшэнхэр зынагъэсыгъэхэм защигъэгъозагъ.

Пстэумкі ар километри 5,2-рэ хуущт, сомэ миллиарди 3 фадиз төфэшт. Федеральне проектэу «Дорожная сеть» зыфилорэм къыдыхэлъягъэу икыгъэ 2020-рэ ильэсэм аш ипроект ишын пae сомэ миллионы 100 республикэм къы-

фатуупшыгъ. Мыгъэ зэхэкыпіэр зыщашиштым игъэхъазырын пае ыкыи егъэжъаплэ хуунэу сомэ миллиардрэ миллион 300-рэ республикэм къифекъуагъ. Псэуальэм ишын 2022-рэ ильэсэм аухынэу арыз эзерахъенэфагъэр.

— Лъэхъаным диштэу гъэпсыгъэ автомобильнэ гъогу дэгъухэр Адыгейим иэнхэм ыүжтит. Транспорт зеклонир іэрүфэгъуныр шъольырым инвесторхэр нахыбэу къеблэгъэнхэм фэлорышэрэ лъэныкъохэм зэу ашыщ. Аш имызакъоу, хы Шулцэм анах кілэцэу узэреколлэшт гъогур мыш блэкъи, ильэс къэс автомобилэу республикэм щызэблэкъирэм хэ-

хъо. Гъогухэр шапхъэхэм адиштэхэу гъэпсыгъэхэмэ, хуугъэшлагъэу атехухъэрэр нахь макъе хуунымкіе шуягъэ къытышт, тицыфхэм апсэ къагъенэжъышт, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Поселкэр мэшлоку гъогуми зэпучы. Аш изэпүрүкъиплэ сидигъоки автотранспортыр бэу щызэхахъэ, мэшлокур блэкъифекъе ежэнхэ фаеу мэхъу. Джы

мы зэхэкыпіэу къашырэм а гумакыгъори дигъэзижыщ.

АР-м и Лышхъэ индустримальнэ паркэу Тэххутэмьыкье районым щашыщтыми екүаллэу дэхыплэ зэрагъэпсыщым тофдашэнэу муниципальне образованием ипащэу Шхъэлхъо Аэмэт пшъэриль фишыгъ.

ХҮТ Нэфсэт.

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Мыекъуапэ щэкъо

Урысыем и Кыблэ шъольыр боксымкіе изэнэкъоцуу АР-м и спорт Унэшхоу «Ошъутенэм» щэкъо.

Гъэтхапэм и 29-рэ ильэс 17 — 18 ыкыи ильэс лажъэх. Нахыжхэр нэгъэжэгъэ зэлукіэгъухэм 13 — 14 зыныбжхэр хэ- бгырэ 85-рэ, нахыкіэхэр

134-рэ мэхъуух. Кыблэм кыблэм икызэ- дерация игенеральне се- шишиолыры 8-мэ янбыжъыкіэхэм яспорт ухыа- кретарэу Кирилл Щеку- зырыныгъэ зэнэкъоцуум тьевыр, Урысыем изаслу- женнэ тренерэу, Адыгэ- кыыщагъэлъэгъошт.

Зэнэкъоцуум икызэ- лихын фэгъэхыгъэ зэхахъэм къыщыгүшагъэх Урысыем боксымкіе ифе-

дерация игенеральне се- кретарэу Кирилл Щеку- тьевыр, Урысыем изаслу- женнэ тренерэу, Адыгэ- им спорт щыцэриоу Владимира Овчинниковыр.

Къэгүшагъэхэм Адыгэ- им зэнэкъоцуу инхэр щы- зэхащээ, спортым зызэ-

риушъомбгурэр хагъэунэ- фыкыгъ. Аш фэшл республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат, Правительствам лъашеу афэрэзэх.

Боксымкіе зэнэкъоцуур мэлтэлфэгъум и 2-м нэс Мыеекъуап щыкъошт.

ЕМТЫЛЫ Нурбый.

Зэрифэшьушуашэу рагъэкокыщт

Сурэтыр А. Гусевым түрихлыг.

Ар зэрифэшьушуашэу рагъекокыщт Адыгэим зэрэштыллыгыуатэрэм, федэральнэ гупчэм кыгъэуцурэ швьэрыльхэр гъэцкэлэгъэнхэмкэ шэгъэн фаехэм ыкыи 2020-рэ ильэсийн бжыхъэ дээ дэшигъо кампаниер зэрэrekокыгъэм изэфхэхьысыжхэм зыщатегущыгъэхэ зэхэсигъо Мыеекъуапэ щыкыуагъ.

Күплийкум фэгъэхъазырыгъэнхэмкэ Темир Кавказ ыкыи Кыблэ федеральнэ швьольырхэм азыфагу Ѣзызахшэгъэ зэнэкъокум Адыгэим я 3-рэ чыпээр шиубутигъ.

— Тишъолъыркэ мэхъаншко зиэ къэгъэльэгъону мыр щит. Сыда пломэ пандемиет ильэхъан швьэрыльхэр зэштотынх фаеу хуугъэ. Икыгъэ ильэсийн изэфхэхьысыжхэр мыгъэ нахь дэгэлтэнх фае. Дээ дэшигъом фэгъэзэгъэ ку-

лыкъухэм зэкэми яло эзхэльэу тоф зэдашэн, шулагъэ къээзытышт къэгъэльэгъонхэм тафэклон фае, — кыыуагъ Адыгэим и Лышъхъэ.

2020-рэ ильэсийн мы кампаниер зэрэклюагъэм, мы ильэсийн игъэтхэ дээ дэшигъо яхыгъэу къэгүүштэй ыкыи гухэльхэу ялхам къээрэугоигъэхэр ашигъэгъозагъэх АР-м идээ комиссариат ишащир Александр Аверинир. Аш

кыызэриуагъэмкэ, УФ-м

зывхуумэжынымкэ и Министерствэ иунашъокэ иучреждениехэм ащарагъэгъотыгъ. Бжыхъэ дээ дэшигъо кампаниет изэхэшэнкэ яшвьэрыльхэр дэгъо зэрэштухыгъэхэм фэш УФ-м и Улшыгъэ Klyuchek и Генеральнэ штаб ишащир иунашъокэ АР-м идээ комиссар шъхьаалэ Александр Аверинир рэзэнгъэ тхыль, Адыгэкаалэ ыкыи Мыеекъопэ районым ядээ комиссархэу Гъонэжыкъо Рэмэзанрэ Виталий Лебедевирэ щитхуу тхыльхэр къаратыгъэх.

АР-м гъесэнгъэмрэ шэнгъяэрэкэ, посуныгъэр къэххумэгъэнхэмкэ, хэгъэгу клоцтофхэмкэ министерствэхэм, нэмэйк структурэхэм ялтылоххэр нэужум гүщиэ зэрэтигъэхэр непэ республикэм идээ комиссариат тоф зэрэдшэрэм, аш шуагъэу кытырэм ыкыи тапэкэ швьэрыльеу зыфагъэуцужжыхэрэм къатегущыгъагъэх.

Зэхэсигъом къэхэзэхьысыжхэр къифишизэе, гъэтхэ дээ дэшигъоу къэблахэрэмкэ ишвьэрыль шъхьаалэхэр, медицинэ комиссиихэм яофшэн ыльэныкъокэ анахъэу анаэ зытырагъэтын фаехэр Адыгэим и Лышъхъэ кыгъэнфагъэх. Джаш фэдэу, дээм күулыкыу Ѣзыхынэу ашштхэм коронавирусийн пэуцужжырэ вакцинер ахэлхэгъэнэм зэрифштушэу льыпльэнхуу Къумпыл Мурат афигъэтигъа.

ИШЬЫНЭ Сусан.

Имэфэкокэ тыфэгушо

Тиофшэгъоу, тигъэзет иныбджэгъушоу, адыгэ лъепкын кырыкъоштим ыгъэгумэкъэу, ильэпкь фэшьыпкъэу Хашуцэ Мухъамэд къизыхуугъэр ильэс 75-рэ тигъуасэ хуугъэ.

Мухъамэд Мусабый ыкъор Къэбэртэе-Бэлькъар республике тээзэтэу «Адыгэ псальэ» зыфилорэм иредактор шъхьа, шэнгъяэрэхэмкэ Дунэе адыгэ академиет ивице-президент, Урысые Федерациин культурэмкэ изаслужене тофши, рэ тынэу «Адыгэим иштихъу-

зехъ», ахбаз орденэу «Напэм-ре Шытхъумрэ» зыфилорхэрэ, имамзу Шамилэ и Дунэе фонд ыгъэнэфагъэ мамырныгъэм и Дышэ медаль, мамырныгъэм и Советскэ фонд и Дышэ медаль, ёрдхэс Дунэе фондым иштихъафтынэу «Отличие» зы-

филорэр кыфагъэшшошагъэх. 1997-рэ ильэсийн кыышуу благъэу Хашуцэ Мухъамэд

«Адыгэ псальэм» иредактор шъхьа. Тиэзээтеджэхэр зэрэштигъязэхэу, зээкою республикин язхэт номерхэр ильэсипшил пчагъэ хуугъэу къыдэхых, номери 120-м къехъугъэх. Хашуцэ Мухъамэд тофшэнэм фаблэрэ цыф, ынэхэм нэфиинэр къакыхэу, лъепкын игуклае игунэсэу, ихъяр пстэуми альигъээсэу шлоигъоу щит.

Тарихым, культурэм афэгъэхыгъэ тхыгъабэ М. Хашуцэ кыдигъэкъыгъ, тикъэралыгъо имызакъоу, дунаим ѿлсэурэ тильэлкэгъэхум зэльашэ.

Мухъамэд имэфэкэ мафэкэ тыфэгушо, посуныгъэм кыышмыкъиэу, тофэу зэшүүхырэм хигъэхон амал ишэу, ыкыуачээзэу ригъэжъэрэ пстэури кыдэххунэу, бэгъашэ хуунэу тыфэльло!

Ахъщэ тедзэ къафыхагъэкъыгъ

Пандемиет ильэхъан медицинэ организациехэм гъэлъэшигъэ шыкъэхэм тетэу тоф зэрэшшэрэм епхыгъэу бюджет мылькоу швьольырхэм атырагощэштыр зыфэдизыр Урысые Федерациин и Правительствэ ыуухэсигъ.

Шоок зимиэ медицинэ страхованиемкэ чыпээ программахэм яхырыщиын къыдыхэхъялтигъэштэу швьэрыльхэр ялхэр агаацэлхэнхэм пай мыш фэдэ мылькур къизыкъыхагъэкъыгъэр. А гухэльхэм алае Адыгэим сомэ миллион 98,7-рэ кыфатууцигъ. Аш фэдэ унашьор УФ-м и Правительствэ зиштагъэр бюджет мылькур атогощгэгъэнхэмкэ парламент комиссииет аш къизы-

дырхэштэ нэуж ары. Мылькур УФ-м и Правительствэ илэпчэлэгъэнэ фонд къафыхагъэшт.

«Коронавирусыр къяутлэхэмкэ цыфхэм Ѣынагъоу ашхъарытыгъэр мы аужырэ мазэхэм хэпшыкъэу къедъэйхын тълэкъыгъ. Псауныгъэм икъэххумэн фэгъэзэгъэ учреждениехэр ылекъэ тоф зэрэшштагъэ шапхъэхэм тэлкъу-тэлкъу ахеяжъях. Ау ахэм бэ

дхыри ашпээ дафэрэр, гъэлъэшыгъэ шыкъэм тетэу непи тоф ашэ. УФ-м и Президентре и Правительствэрэ ылпыгъэу кызэрэтигъэхъялтигъэрэм иштихъафтынэ пандемиет пэуцужыгъээнхэм тэгээпхыгъэхъялтигъэу Адыгэим имедицинэ учреждениехэм федэральнэ бюджетым ѿштэу сомэ миллион 61,4-рэ къазэраэхъэхъягъэр.

«Коронавирусыр зэрэмнууцужжыгъэм епхыгъэу бюджет мылькур атогощгэгъэнхэмкэ

парламент комиссииет УФ-м и Правительствэрэ швьольырхэм джыри ахъщэ ишэу тедзэ араты. Ильэс хуугъэу медицинэ организациехэм гъэлъэшигъэ шыкъэм тетэу тоф ашэ, сымаджэу къяулэрэр бэ. Правительствэм илэпчэлэгъэнэ фонд имыльку тедзэу Адыгэим кылукъэштыр зыпэуагъэхаштыр сымэджэххэмрэ поликлиникэхэмрэ ишом ыкыи икью цыфхэм ишэу тедзэ ашштэйтигъэштыр, шоок зимиэ медицинэ страхованием къыдыхэхъялтигъэу сымаджэхэм язээгъэнэр ары», — кыыуагъ Адыгэим ыцэкэ УФ-м и Къэралыгъо Думэ идеепутатэу, партиеу «Единэ Россием» хэтэу Владислав Резник.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

Дунэе Йофтхъабзэр ящэнэрэу зэхащэ

Партиеу «Единэ Россиер» кээшакло зыфэхьугэ дунэе патриотическэ йофтхъабзэу «Диктант Победы» зыфиорэр ящэнэрэу зэхащэшт. Уччэхэр анахьэу зыфэхьэхыгэштхэр Хэгээгү зэошхор кызежьэгэ апэрэ ильэсэм ихьугэ-шагъэхэмрэ советскэ дзэпэшэ цэрыгохэм яобилейрэ арых. Диктантыр алэкэ атхын е онлайн шыкэлкэ сайтэу «диктантпобеды.рф» зыфиорэм рагъэхъан альэкыщт. Урысыем ишьольыр пстэуми, іэкыб кыралыгъохэмий йофтхъабзэр зыщыклошт чыпэхэр кыащызэуахыщтых.

«Йофтхъабзэу «Диктант Победы» зыфиорэр мыгъэ мэльяфэгум и 29-м зэхащэшт. Псэупэ инхэми, цыкүхэмий аш тэгээпсихъэгэ чыпэхэр кыащызэуахыщтых. Россотрудничествэр яэпыгэйгэу іэкыб кыралыгъохэм арыс тильэпкэгъухэм, іэкыб хэгъэхгүхэм кыарыкыгъэ цыфхэмий аш фэдэ диктантыр

атхын, зышоигъо пстэуми онлайн шыкэлкэ йофтхъабзэм кыхэлжээнхэ альэкыщт», — кышиуагь брифингым «Единэ Россием» ипартийнэ проектэу «Тарихь шэжь» зыфиорэм иобщественэ совет ипащэу, Урысые тарихь обществэм (РИО) итхаматэу Сергей Нарышкиным.

Ыпеклэ зэрэцхыгъэм фэдэу

уччэхэр кыэзигъэххазырыгъэхэр РИО-м, Урысые дээ-тарихь обществэм, Урысые гуманитар кыралыгъо университетын яэспертхэр ары. Йофтхъабзэм хэлжээштхэм юфшэн 25-рэ зерагъэцэклэн, дээ-тарихь юфыгъохэмкэ упчэ 20-мэ, шольтырым кыралыгъэ юфыгъохэмкэ упчэ 5-мэ яджэуапхэр кыаратыжын зэрэфаар партий-

нэ проектэу «Тарихь шэжь» зыфиорэм икоординаторэу, «Единэ Россием» и Генеральне совет исекретарь игуадээ Александр Хинштнейн хигъэунэфыкыгь. Аш кызэрхигъэштэгэлкэ, Георгий Жуковыимрэ Константин Рокоссовскэмрэ кызыгъуяхэр ильэс 125-рэ мыгъэ зэрэхъурэм ехыхъэу ахэм афэхъэхыгъэ упчэхэр диктантын хэтыщтых.

Йофтхъабзэм изэххэшаклохэм чыпэ мин 12 кызэуахынэу раххуухэ. Гээрекло фэдэу ахэр джыри зуухьумэжынымкэ Министерствэм, Росгвардии, хэгъэгү клоц юфхэмкэ Министерствэм, МЧС-м яучрежденихэм, Росатомым, Роскосмосым, Росморречфлотым, РЖД-м, Росгидрометым япсэуальхэм, куухъэхэм, АЭС-хэм ашызэхаштых. Россотрудничествэр яэпыгэйгэу іэкыб кыралыгъохэмий аш фэдэ чыпэхэр кыащызэуахыщтых.

«Икыгъэ ильэсэм ионыгъомазэ Адыгэим имуниципалитэхэм кыащызэуахыгъэгэ чыпэ 22-мэ Теклоныгъэм фэгъэхыгъэ диктантыр аштыхыгъагь. Йофтхъабзэм нахчанэу хэлжэхъагъэхэр республикэм игуфаклохэр ары, —

кыыуагь Урысые общественэ организацеу «Единэ Россием и Ныбжыкэ гвардие» и Адыгэ шольыр кытама ипащэу, партийнэ проектэу «Тинахьыжхэр» зыфиорэм икоординаторэу, Мыекуапэ идепутатэу Бэрзэдж Асыет. — Адыгэим игуфаклохэм я Гупчэ кье��уалхэрэр мыгъи чыпэ пстэуми ашызэхаштых, ахэм азыныкьо нахыбэр йофтхъабзэм изэххэшаклохэмий. Гуфаклохэм йофтхъабзэм хэлжээштхэр атхыщтых, Теклоныгъэм фэгъэхыгъэ диктантыр зытхы зышоигъо тинахьыжхэм іэпэгэу афэхъуущтых. Адыгэим ичыпэхэр зыщызэхаштхэр мы охьтэ благъэм агъэнэфэштых».

Шугу кыэтгэгэйкыжыкэ йофтхъабзэу «Диктант Победы» зыфиорэр мыгъэ ящэнэрэу зэрэрахъэлкырэр. Аш изэххэшаклохэр партиеу «Единэ Россиер», Урысые тарихь обществэр, Урысые дээ-тарихь обществэр, движениеу «Теклоныгъэм иволонтерхэр» зыфиорэр ары. Урысыемрэ іэкыб кыралыгъо 75-мэ ашыгсэурэ нэбгырэ миллионым ехумэ 2020-рэ ильэсэм яшэнэгъэ зынэсырэр ауплъекун альэкыгь.

Хэдзаклохэм азыныкьо нахыбэмэ «Единэ Россием» пае амакъэ атынэу къауагь

КПРФ-м ельтыгъэмэ, «Единэ Россием» ирейтинг фэдитүкэ зэрэнахь льагэр іэнэ хураеу Къэралыгъо Думэм ихэдзын фэгъэхыгъагьэм социальнэ маркетингымкэ институтын политики анализымкэ ипащэу Виктор Потурэмскэм кышиуагь.

16-мэ, ЛДПР-м пае – проценти 9-мэ, «Справедливая Россия – За правду» зыфиорэм пае – проценти 8-мэ амакъэ атынэу

къауагь.

«Шумакъэ «Единэ Россием» пае шүтүштэ?» алии цыфхэм зяупчыхэм, ахэм япроцент 54-мэ аш фатынэу, процент 44-мэ фамтынэу, проценти 4-мэ джыри зыими тырамыубытагьэу къауагь.

Граждан обществэм хэхьоньгэе езыгъэшырэ Фондым иправление итхаматэу Константин Костиним зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, социальнэ-экономикэ унашьохэм язешохынкэ пшэдэкыгъэ зэрихырэр «Единэ

анахь льэгэлпэшхоу зынэсынхэ альэкыщтыр ары, хэдзаклохэм япроцент 42 – 47-мэ амакъэ къафатыми ахэр езгэгъыщтых.

ЭИСИ-м иэспертнэ совет ипащэу Глеб Кузнецовым зэрильтыэрэмкэ, гуфаклохэр пшёлорыгъэшь мэкъэтиням зэрэхэлжэхъэхэм «Единэ Россием» ишуагье къе��ыгь. Политических коньюнктурэмкэ Гупчэм ипащэу Алексей Чеснаковым зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, социальнэ-экономикэ унашьохэм язешохынкэ пшэдэкыгъэ зэрихырэр «Единэ

россием» нахь льэшэу зэхишлагь.

Экспертхэм яшьошлкэ, партиехэм хэдзиням гъэхъагъэу щашыщхэр бэлкэ зэлтээтигъэр цыфхэм яшьоигъоныгъэхэр зэрафагъэцэкэшьущтыр ары. ИНСОМАР-м зэхишгээ социальнэ упльэкунхэм кызэрэгэлэгъяуагъэмкэ, пандемиим кыыхэкыжынхэм цыфхэр фэхъязырх, дэир зерагъэбагъэрэх ахэр езэшыгъэх. Урысыем исхэр джыдэдэм анахьэу зыгъэгумэхъяхэр федэу къаэлхахъэр нахь макэ зэрэхъуяа ары, коронавирусыр къаплыкэн

зэрильэкыщтыр аш фэдизэу ахэм кырадзэрэп. Цыфхэм хэбзэ юфышэхэм занкэу зафагъазэ ашьоигъу. Джащ пае «Единэ Россием» пэшорыгъэшь мэкъэтинэр зэхеэш. Зышоигъо пстэури аш кыхэлжээнхэ альэкыщт.

Мэкъэтинэр 2021-рэ ильэсэм ионыгъом и 19-м щыгэшт. Къэралыгъо Думэм ия 8-рэ зэйгъэлкэгэу хагъэхъащхэр хэдзаклохэм амакъэ зыфатыхэрэх ары. Урысыем ишьольырхэмий регион, муниципальний мэхъянэ зиэхэдэйхэр ашыклохэмий.

ШІЛЭНЬІГЪЭМ ИГЬОГУХЭМКІЭ

Кілэеджактохэм яшыныгъэ ихэгье-хонкіэ еджаплэм илофшіэн зэрэзэхищэрэм мэхъянэшхо ил. Тэхүтэмыкьюае дэт гурыт еджаплэм пүнгэ-гъесэныгъэм ыльэныкъокіэ пшьэрлытыбэ шызэшлөтэхы.

Джырэ уахътэм диштэрэ шапхъэхэр къыдэтлътытэхээ ныбжыкъэхэр тэплүх, кэллэеджаклохэм шэнныгъэ ядгъэгъотыным тынала тет.

Ныбжыккіләхәм яхәгъэгу
шу альәгъо пүгъэнхәм

күаджэу Тәхъутэмыкъуае иапэрэ еджаплә мәхъанәшхо щыраты. Ащ фытегъэпсыхъагъеу тидзэкіол-хэр Афганистан къызырашыжыгъяэхэр ильес 32-рә зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъэ зэхахь зэхэтгагь. Йофхъабзэм къедгъэблэгъэгъе ветеранхэм къулыкъур зэрахъыгъе къэбархэр къэлэеджаклохэм къафа-јоталж.

Тәхъутэмыкъое районым нэмүц техаклохэр рафыжыхи, шъхвафт зашыжыгъеэр ильес тлоклишрэ пшыкүйрэ зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъеу мэзаем юфхъэбзэ зэфэшъхъафхэр тиеджаплә щыреклокыгъяэх. Ахэм ашыщых «Шэжь урокхэр», «Блокаднэ хъалыгъур», нэмүкхэри.

Пыхъувжхэм тина-

А юфтьхабзэм фэгье-
сыгъэу Тэхүтэмыкьюе
айоным Ѣыреклокыгъэ
энэкъюкоу «А ну-ка,
арчи!» сунфигурасан ти

гъэм нэмүк!эу юфтихъэ-
бзэ зэфшьхъафхэри ти-
еджап!э Ѣыретэгъэклокых,
мэфек! зэфшьхъафхэри
зэхэтэшэх.

Адыгэхэр Ильясыкілем зэрпэгъоқыщыгъэхэм фэгъэхыгъэ юфтьхъабзэ ильяс къес тиеджапъ щыретгъэклокы. Ар театрализованнэ къэгъэльэгъону зэхэтэшэ, сабыйхэр къыхэтэгъэлажьхэ, ижырэ ордхэр къаюх, адыгэ къашохэр къашых.

Тиеджап^І щеджехэ-
рэм язэгурьыоныгъэ гъэ-
пүтэгъэним тыдэлажьэ,
тыльэплъэ. Бэмыш^І ти-
еджап^І щыредгъэклюкын-
гъэ зэхахьем къедгъэблэ-
гъагъэх Тэхъутэмыхоэ
районым иймамэу Хъо-
кло Заурра хэбзэухуумэкло
къулыкъум иллыхкло Хъа-
лаштэ Азмэтре. Хэти ejын
зыфэгъэзэгъэ лъэныхоэ

Тиеджан! Э музей и! Хэгъэгу зэошхом
пыль къэбар шыныкъэр ныбжсык! Эхэм
къагуры! оным, титарихъ агъельэн! Энным
фытегъэпсыхъэгъэ Урысые зэнэкъокъоу
партиеу «Единэ Россиен» зэхищагъэм ти-
музей я 3-рэ чып! Эр къышыдихыгъ.

Кіәкіеу къытегущылагъ.
Нахыжъхэм къауатэрэр
ашіогъешләгъонэу еджәкло
цыкүхэр ядәүгъәх.

Аш фэдээ зэлүкIехэр ыпэки бэрэ редгъэкло-
кыщтыгъэх, ахэм льэшэу-
ящуаулье къэкло. Непэ аш
фэдээ амалхэр тимылэми,
мыин дэдэми, узым ты-
зэрэпшүүлэхэрээ елты-
тыгъэу, къытфадэрэ шап-
хъэхэм таблэмыхи Iофт-
хъабзэхэр зэхэтэшэх.

Тиеджап! музей ил.
Хэгъэгу зэошом пыль
къебар шыыпкъэр ныб-
жыык!хэм къагурыоным,
титарихъ агъэлтээним
фытегъэспыхъэгъэ Уры-
сые зэнэкъокью партиеу
«Единэ Россием» зэхица-
гъэм тимузей я З-рэ чын-
дэр къышыгынч.

пір кыыштыхыгъ.

Зэнкъокъум еджәпі
3100-м ехъу хәләжъағъ,
ар Урысыем ит еджәпі
12 пәпть. Тимузей лъэ-
ныкъоу «Къоджэ музей»
зыфилорәмкіә хагъезунә-
фықырые чыпір къы-

*И. Хэгъэгу зэошихом
пкъэр ныбжсык! Эхэм
арихь агъельэн! Гэнэйм
Урысые зэнэкъокъоу
сием» зэхищагъэм ти-
къышыдихыгь.*

хэр, 1эмэ-псымэхэр къэт-
щэфыгъэх.

Музейм ишацэр Хүйтн
Мир Джэхъяфарэ ылхыур
ары. Аш зэрильтээрэм-
кээ, яццыкүгъом щегъэ-
жьагъэу сабыйхэм яхэку
итарихъ ябгъэшэн фае.

Мирэ мэхъянэшхо ареты внекласснэ урокхэм, охьтэшхо атырегъэкүадз

*Пыхъужъхэм, тинахъыжъхэм а зэо-
шхом лыблэнагъеу Ѣзызэрахъагъем,
хъазабэу аицчыгъэм афэгъэхъыгъе лъэтэ-
гъэуцихэр кIэлэеджакIохэм зэхащагъех, нэ-
рыльэгъоу Инстаграмым ыкIи нэмыхI со-
циальнэ хъытыухэм къарагъэхъагъех.*

краеведениемкэ научнэ
лошшэнхэм. Итемэхэр
гъешлэгъоных. Гуышылэм
пае, Бзыникъо заом итемэ
аклы зэхъум, Краснодар
краим и Северскэ район
кэлдэлжаклохэр ышаг-эх

гъэтылыгъэр зашлэм, ар зыдэштиль чыпээр къагьотынэу раХхъухъагь. Къуджэм дэс нахыхъжхэм яупчыхээ, чыпээр къагъотыгъ, аш мыжъосын шал сүнүү.

Мирэ зэрилъытэрэмкіэ,
сыд фэд льепкы итарихь
зыщигъезгүштэп. Нахь
ильткотыгъеу ыкки
нахь куоу ар зэдгяштэ
къэс, тикультурэ хэхъони-
гэ, ышынгъ.

**ХЪУТ Фатим.
Тэхъутэмьыкъое гурьт
еджаплэу № 1-м ипа-
щэ пүн 1ошшэнэймкэ
игуазд.**

Гъогурыклоным ишапхъэхэр нэбгырипшиымэ аукъуагъ

Гъогурыклоныр щынэгъончъенмкэ Къэралыгъо автоинспекцием Росгвардием и Гъэорышаплэ иавиационнэ отряд игъусеу мы мафэхэм гъогурыклоным ишапхъэхэр зыукъохэрэр къыхагъэшыгъэх.

Станицэу Кужорскэм пхырыкырэ федеральнэ гъогоу «Кавказ» зыфилорэм дэжь беспилотникуу «ZALA 16-р» къызфагъэфедээх хэбзэухумаклохэм IoF щашлагъ. Быбырэ аппаратым иштуагъэклэ операторым шапхъэхэр зыукъоу ыгъэунэфыхэрэр тыритхагъэх ыкли ахэм административнэ шэдээдэклэж арахъянынм фэш гъогу патруль къулыкъум зэфхъысыжхэрэр лэклагъэхагъэх.

— Автомобиль зээтэклынхэр нахь макэ шыгъэнэмкэ, гъогурыклоным ишапхъэхэр амьцукионхэмкэ мыш фэдэ шыким иштуагъэх къэкло. Анахъэу тынаиз зытетир «Обгон запрещен» зыфиорэ тамыгъэр зытетым дэжь гъогум техъэхэрэр къыхэгъэшыгъэнхэр ары, —

къытуагъ Росгвардием иавиаотряд икомандирэу, полицием иполковникэу Игорь Кученкэм. Зэхащэгъе тофхъабзэм

иштуагъэклэ гъогурыклоныр зыукъогъэ нэбгырипши агъеунэфыгъ. Ахэмэ администривнэ шэдээдэклэж арагъэхагъэшт.

ДЕЛЭКЬО
Анет.

Сакъыныгъэ къызхэжъугъаф

Сатушыплэхэм ыкли тучанхэм зэрятгъохэрэм епхыгъэ къэбархэр Адыгейим ихэбзэухумаклохэм къаїеклахъэх. Мы тхамафэм къыклоц аш фэдэ бзэджэшлэгти 9 агъеунэфыгъ. Ахэм ашыщэу 5-р – Мыекуупэ, 4-р – Тэхүтэмьыкье районым ашызэрахъагъэх. Бзэджашлэхэм нахыбэрэмкэ къызлэклагъэхагъэр ахьщэ е осэшно зиэлэ пкыгъох.

Мы мафэхэм республикэм икъэлэ шьхьаэ дэт тучан горэм иллыкло полицием идежурнэ

часть зыкъыфигъэзагъ. Хульфыгъэм къызэриотагъэмкэ, щаплэм чэль товархэр къальны

тэжъэ осэшно зиэ гаджет зэрчлэклодыкыльэр къыхагъэшыгъ. Камерэм тыритхэгъэ видеом зеплыхэм ар амышлэрэхульфыгъэм читыгъулыгъэу агъеунэфыгъ.

Бзэджашлэр оперативникхэм псынкэу агъеунэфыгъ. Тыгьюаклом ильэс 33-рэ ыныбжь, Мыекуупэ щэпсэу, ыпэктэхъапсым дэсигъ.

Нэмыкло тучан горэм ищаюмы мафэхэм полицием зыкъыфигъэзагъ. Ильэс 42-рэ зыныбжь бзэлфыгъэм къызэриотагъэмкэ, амыгъэунэфыгъэхульфыгъэм сатушыплэм посэольшэл ѥэмэ-псым читыгъулыгъ. Мы бзэджэшлагъэр зэзыхагъэу зэгүцафэхэрэр къаубыгъигъ.

Сатушыплэ учреждениехэр зыгъэлажъэхэрэм сакъыныгъэх къызхагъэфэнэу, щаплэхэм аклоцхэм видеокамерэхэр ачла-гъэуцунхэр хэбзэухумаклохэр къяджэх.

Тхыль фэптхынэу къытефэ

Шъумафа шу, ныбджэгъу лъаплэхэр! 2021-рэ ильэсийм гъэтхапэм и 17-м къыдэклыгъэ гъэзэтэу «Адыгэ макъэм» итыгъэхтигъэ гупшигъэу сиғъешыгъэхэр къислотыкы сшоигъу.

Адыгейр республика зыхъуээр мыйгэе ильэс 30 зэрэхъурэм ехыллагъэу Гъукэл Нурбый къытхыгъэр лъэшшу сиғу рихыгъ. Губзыгъэу, шлэнгъэе куу илээ зэрэштыр тъуащэрэп. Шъэумэн Хъазэрэх ехыллагъэу къытхыгъэм зи хэсмыгъээзэу седжагьыкли дезгэштаг. Хъазэрэх ицыиф гъэпсикэ, игъехъагъэхэм, цыфхэм афишлагъэм уакытегущын хъумэ, тхыль пчагъэ къыдэблгъэклын пльэклыгъ. Сэ къызэрэсшошырэмкэ ар кылэжьыгъ, тхыль къодыл, серие пчагъэ хъурэ фильмэ фызэхбэгъэуцонэу тэфэ. Ар къызлэстхырэр сэ сшхъэклэ сеоплагъэшарь. Лабэ къыдэкли, Хъатикъуаа псым зехьым, цыфхэм ялэр зашлокодым Шъэумэн Хъазэрэх һэплиэтуу къафхэхъугъагъ. Тыгу ымыгъэклодэу иштуагъэ къытигъэклыгъ. Алахъэм бэгашлэу, ыкъуачэ къыщымыкэу, узынчээ ильэсийбэ къыгъэшлэнэу Хъатикъуаа дэсхэм ацэклэ сиғэлэльдо.

Нурбый десэгэштэ, Хъазэрэх псау Ѣылээ тхыль фатхыгъэмэ дэгъуяа. Гуманитар ушэтынхэмкэ республикэ институтын ар ышшээрилхэжэй «Жизнь замечательных людей» зыфиоу Урысыем къыщыдагъэклырэм хэхъанэу тифай.

Гъукэл Нурбый къытхыгъэм изакъоми тхыль псау хъун. Амалэ шууиээр ешъухыллэнэш тильэу жууцэцэлэнэ шыщэгүү. Адыгэ лъэпкыр орэбагъу!

ХАКИМЭФЭ Галин.
Хъатикъуай, юфшэнэм иветеран.

Хъыкум приставхэм къаты

Мыекъопэ къэлэ хъыкумым унашьюу ышыгъэр зимигъэцаклэклэ къэхү дэй фэхъун зэрильэкъыттар къыгурьуу, Мыекуупэ Ѣылэсурэ хульфыгъэм къэлэлпүпкэл элъэнныкъокэ чыфэу зэуигъэклагъэр къыпщыныжыгъ. Зэклэмки исабий сомэ мини 100 фызэклэгъэлжыгъ.

Сабыим ифритынгъэхэр зэтырагъэуцожжыгъэх

Хульфыгъэм къылэхъэрэхахъом ипроцент гъэнэфагъэ ильфыгъэр ритын фэягъ. Ау ишшээрилхээр ымыгъэцаклэхэу бэрэ хэтыгъ. Аш къыхэклыкэ чыфэр сомэ минишэм нэсигъ.

Хъыкум приставыр хульфыгъэм пчагъэрэ илкылагъ, изеклиякэ зэрэмтэрээзэр, хэбзэгъэуцугъэм диштэу шэдээдэклэжэхульфыгъэм читыгъулыгъ. Аш ылж исабий Ѣылэнныкъокэ чыфэр тельтигъэр зэклэ къыпщыныжыгъ, ашкэ юфыр зэфшыжыгъэхульфыгъ.

**Хъыкум приставхэм я Федеральна
куулыкъу Адыгейимкэ и Гъэорышаплэ**
ипресс-куулыкъу.

Гандбол

Идэхагъэ зэнэкъокъум къышэлъагъо

«АГУ-Адыиф-2» Мыеекуапэ – «Луч-2» Москва – 32:24 (20:13).
Гъэтхапэм и 27-м АР-м испорт Унэшхоу Кобл Якубэ ыцэ зыхырэм щизэдешагъэх.

Хэгъэгум игандбол бзыльфыгье командэхэу ашьэрэ купым хэтхэр Мыеекуагэ щизэлукагъэх. Москва къикыгъе пшъашхэхэм къитауагъ Адыгэ Республиком икъэлэ шхъа-Іэ агу зэрерихырэр. Тиспорт псеуальхээр нахьыбэ, нахь дахэзэрхухэрэ ашыгъуазэх.

ЗэйукIэгъур

«Адыифым» иешлаклохэу къэлапчъэм иэгугаор дээзыдагъэхэр: Никулина – 7, Кожубекова – 6, Логвиненко – 5, Къэбж – 4, Казиханова – 3, Казанджян – 3, Коваленко – 2, С. Морозова – 1, Гильфанова – 1.

Дарина Никулинар гъогогъуи

7 «Луч-2-м» икъэлапчъэ дэуагъ, зэкіэри хъагъэм ридзагъ. Опыт ин зиэ ешлаклохэм афдэу пшъешэ ныбжыкъем хъагъэм иэгугаор зэреридзэрэр тэгъешагъо. Суперлигэм щешлэрэ «Адыифым» Даринэ рагъблагъэ, зэлукIэгъу-хэм ахэлажъэ.

Юлия Кожубековар, Валерия Логвиненкэр, Къэбж Заремэ, Алина Казанджян хъагъэм иэгугаор бэрэ зэрерадзэрэм тегъешушо. А пшъашхэри суперлигэм ипчэ «теох».

Ятлонэрэ ешIэгъур

«АГУ-Адыиф-2» – «Луч-2» – 25:18 (13:7).

Гъэтхапэм и 28-м ешIагъэх. «Адыиф-2»: къэлапчъэутхэр: Чернициова, Пивнева, Скнарь; ешлаклохэр: Никулина – 3, Логвиненко – 2, Казанджян – 2, Гильфанова – 1, Кожубекова – 3, Провоторова – 1, Мельникова, С. Морозова – 4, Вульпи, Къэбж – 2, Коваленко – 3, Якимчук – 1.

«Адыиф-2-м» теклоныгъэр къидихынмын зэрэфхэзьырыр зэнэкъокъум къышылъэгъуагъ. Тиешлаклохэр апэкэ зипъихкъэ къогъупэхэр икъоу амыгъе-федэрэми, уаштыхунэу зыкъагъэлъэгъуагъ. Гупчэм щыпхыры-къихээ, «Луч-2-р» бэрэ агъ-гумэкъищтигъ.

Пчагъээр зэрэльхүуатэштыгъэр: 6:4, 10:5, 11:6, 13:7. Ятлонэрэ едзыгъэр: 21:15, 22:18, 25:18.

Юлиана Скнарь къэлэпчъэлүт дэгъу хүн ылъэкыщ. Тазыр дзынхэр къызэлдээжэых, ешэгъур зэрэкорэм уасэ фишызыэ, ухъумэн тофхэр цыххэшIэгъоу егъэцакIэх, иэгугаор къызылэ-клаххэкъэ псынкIэу зыфидзын фаер къегъоты.

Зэхэцэн тофхэр гупчэм дэгъоу щагъэцакIэ, ешэгъур зэрэкорэр иэшIэхэу къагурэю Юлия Кожубековам, Къэбж Заремэ. ШыкIэу «парашюты» тиешлаклохэм макIэу агъэфедэ.

«Луч-2-м» иешлаклоу Елизавета Чернишевам «Адыиф-2-м» икъэлапчъэ гъогогъуи 7 иэгугаор къыдидзагъ. Ухъумаклохэм ар зэрябэнэырэр, псынкIэу зэрэгупшысэрэр, амалышуухэм зэралыххуурэр ешIэгъум къыщегъэлъагъо.

Гандболыр пшъашхэхэм язэгурьыоныгъэ, хъагъэм иэгугаор зэрерадзэрэм къегъедахэ.

«Адыиф-2-р» командэ ныбжыкI, аш щагъасэхэрэ суперлигэм аштэштигъ. Апшэрэ купым хэт клубхэу я 9 – 18-рэ чыпIэхэм афэбанэхэрэм ахэт. Купым щызэнэкъокъухэрэр чыпIэу зыдэштигъхэр зэфэтэххысыжых.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыдэзы-
гъэкIыэр:
Адыгэ Республиком лъэпкъю ИофхэмкIэ, ИэкIыб къэралхэм ашы-псэурэ тильэпкъэ-гъухэм адьрияIэ зэпхы-ныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жуугъэм иамалхэмкIэ и Комитет

Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шигъэр:
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхыэр А4-кIэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкIэ 5-м емыххуухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкIунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъгъэхэр редакцием зэкIегъэкложых.

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысы Федерацаем хэутын ИофхэмкIэ, теле-

радиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлъы-ИэсикIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпIэ гъэоры-шапI, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщахаутыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчагъэр
4467
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 601

Хэутынм узцы-кIэтхэнэу щыт уахтэр Сыхьатыр 18.00

Зыщахаутыгъэхэу уахтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор
шхъаIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаIэм
игуадзэр
Мэцлэкъо
С. А.

ПшъэдэкIыж
зыхырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.

ПшIэнкIэ гъэшIэгъоны

Урысыем футболымкIэ ихэшыпкIыгъэ командэ щешIэзэ, къэлапчъэм иэгугаор анахыбэрэ дээзыдагъэр Александр Кержаковыр ары.

Александр Кержаковыр «Зенит» Санкт-Петербургургильэссыбэрэ щешIагъ. «Динамо» Москва, Испанием икомандэ, нэмыхкIэм ахэтыгъ. Гъогогъуи 30 къэлапчъэм иэгугаор дидзагъ, джырэ уахтэ тренерэрэу тофхэрэ юф ешIэ.

Артем Дзюбэ хэгъэгум ихэшыпкIыгъэ футбол командэ хэтэу къэлапчъэм иэгугаор 29-рэ дидзагъ. «Спартак», «Арсенал», нэмыхкIэм ашешIагъ. Аужрэ илээсхэм «Зенит» хэт, Урысыем ихэшыпкIыгъэ командэ икапитан.

Владимир Бесчастных «Спартак», «Кубань», фэшхъафхэм ашешIагъ, къэлапчъэм иэгугаор 26-рэ дидзагъ, джырэ уахтэ тренер.

Артем Дзюбэ Словением икомандэ икъэлапчъэ иэгугаор 2 дидзагъ. А. Кержаковыр бэкIэ ыпэ ишъын зыльэкIыщтмэ А. Дзюбэ ашыц.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛЬ Нурбий.

А. Дзюбэ аш
ишишт

ЦСКА-м изэхъокIыныгъэхэр

И. Олич – тренер шхъаI

Футбол клубэу ЦСКА Москва итренер шхъаIэу Ивица Олич агъэнэфагъ.

И. Олич дунээ футболым щыцIэрыу. Хорватилем къышыхъуагъ, ильэс 41-рэ ыныбжъ. 2003 – 2006-рэ ильэсхэм ЦСКА-м щешIагъ. Клубым хэтэу Урысыем идышьэ медальхэр гъогогъуи 3 къыхыгъ, Урысыем и Кубок гъогогъуи 2 къыхыгъ.

Хорватилем, Германием якомандэхэм футбол ашешIагъ.

2017-рэ ильэсийм къышеэжъягъэ Хорватилем ифутбол хэшьыпкIыгъэ командэ итренер шхъаIэу илээпIэгъю тоф ышIагъ, урысыбэрэ дэгъюо ешIэ.

ЦСКА-м итренер шхъаIэу щытагъэ Виктор Ганчаренкэр илэнатIэ IукIыжыгъ. НахыпэкIэ «Кубань» Краснодар итренер шхъаIэу командэр ашьэрэ купым щешIэштгъ.

ЦСКА-м мыгъэ Урысыем ашьэрэ чыпIэр къышыдихынэу амал имыIэу тэлъытэ, имурадхэр зыфдэхэр щыIэнэгъэм къышылъэгъ-щых. И. Олич IэнэтIакIэ зэрэхуягъэм фэш Адыгэим щыщхэу ЦСКА-м фэгумэхъяхэрэм ацэкIэ тыфгушо, спортышхом иштыхъ щалонэу тыфэльяо.